Eshuis

ACCOUNTANTSVERSLAG 2025

Gemeente Harderwijk

18 JUNI 2026

Per saldo persoonlijker

Aan de gemeenteraad
van de
gemeente Harderwijk
Postbus 149
3840 AC Harderwijk

Datum
18 juni 2026

Ons kenmerk
ACV2025

Behandeld door
J.H. Hop RA

Geachte leden van de gemeenteraad,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2025 van gemeente Harderwijk aan. Onze opdracht is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging. Dit verslag gaat in op onze belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening 2025.

De jaarrekening 2025 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Harderwijk. Bij deze jaarrekening hebben wij een goedkeurende controleverklaring voor het getrouwe beeld verstrekt.

Wij bedanken de medewerkers van de gemeente Harderwijk voor de open en constructieve wijze van samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,
Eshuis Registeraccountants B.V.

W.G.

A. (Antine) van de Groep MSc RA
Partner

Eshuis

Inhoudsopgave

- Bestuurlijke samenvatting controle 2025 4
- Belangrijkste bevindingen uit onze controle 8
- Rechtmatigheidsverantwoording 18
- De financiële positie van uw gemeente 22
  - Financiële positie
  - Resultaatanalyse
- Organisatie 28
  - Administratieve organisatie en interne beheersing
- IT-audit 31
  - Onze kijk op de algemene IT-beheersingsmaatregelen
  - Betrouwbaarheid en continuïteit van IT omgeving
- Overige aangelegenheden 33
- Bijlagen 36
  - Bijlage 1a: Niet-gecorrigeerde controleverschillen
  - Bijlage 1b: Onzekerheden in de controle
  - Bijlage 1c: In de controle opgenomen aanpassingen
  - Bijlage 1d: In de controle opgenomen aanpassingen rechtmatigheidsverantwoording
  - Bijlage 1e: Tekortkomingen in de toelichtingen
  - Bijlage 1f: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025
  - Bijlage 2: Onafhankelijkheid

Eshuis

Bestuurlijke samenvatting

Per saldo persoonlijker

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Bestuurlijke samenvatting

Conclusies jaarrekeningcontrole 2025

Onderwerp	Beschrijving	Referentie
Getrouwheidsoordeel	• Wij zijn voornemens een **XXX** oordeel te verstrekken voor de getrouwheid. • De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 4.400.000.	Pagina 9
Controleproces	• Bij de start van de controle waren de jaarstukken gereed, het controledossier was nagenoeg compleet. Wij hebben de eerste deelwaarnemingen aan het begin van onze controle uitgezet, onze aanvullende vragen zijn direct beantwoord en/of via de aanvullende vragenlijst in GoogleDrive. Deze acties hebben bijgedragen aan het voorspoedige verloop van het controleproces. Wij willen de ambtelijke organisatie graag bedanken voor hun inzet en adequate oplevering en beantwoording van onze vragen.	Pagina 9
Kwaliteit verslaggeving	• Wij hebben het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen aannemelijk zijn en consistent worden gebruikt.	Pagina 10
Grondexploitatie - proces	• Wij hebben het proces beoordeeld waarmee het management schattingsposten met betrekking tot de grondexploitatie bepaalt en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. De gemeente heeft de schattingen en veronderstellingen toereikend onderbouwd en heeft ten aanzien van de kosten- en opbrengstenstijging gebruik gemaakt van Outlook Metafoor in combinatie met de NVM, BDB-index en het CBS. De gemeente maakt bij de herzieningen en calculaties gebruik van de applicatie TotalLink. Dit werkt goed en naar behoren. Door het gebruik van de applicatie is sprake van bestendige berekeningen, is de foutgevoeligheid rondom rekenkundige onjuistheden klein en worden mutaties onderbouwd met bijlagen. Wij hebben de schattingen en veronderstellingen bekeken en verenigen ons met de herzieningen zoals opgemaakt door de gemeente. Wij stellen vast dat de grondexploitaties op basis van een betrouwbare schatting tot stand zijn gekomen.	Pagina 11
Schatkistbankieren	• Met de Wet verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden (= alle middelen boven een per decentrale overheid te bepalen limiet). Voor uw gemeente geldt voor 2025 per kwartaal een limiet van € 4,3 miljoen. Decentrale overheden dienen in de jaarrekening verantwoording af te leggen over het gemiddelde banksaldo per kwartaal en de over- dan wel onderschrijding van de toegestane limiet. Uit de verantwoording van het schatkistbankieren over 2025 - zoals opgenomen in de toelichting op de balans - blijkt dat de gemeente Harderwijk in geen van de kwartalen een overschrijding laat zien.	Pagina 17

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Conclusies jaarrekeningcontrole 2025

Onderwerp	Beschrijving	Referentie

Sociaal domein	• Het sociaal domein, te weten de sociale uitkeringen in natura (WMO en Jeugdwet) als de uitkeringen in geld (Participatiewet, BBZ etc.) zijn gemandateerd aan gemeenschappelijke regeling Meerinzicht. Wij hebben vanuit Meerinzicht de controlememoranda met uitkomsten ontvangen omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van deze sociale uitkeringen in geld en natura:
	  • Wij hebben in de sociale uitkeringen in natura geen onzekerheden en/of afwijkingen voor getrouwheid geconstateerd.
	  • Wij hebben in de sociale uitkeringen in geld geen onzekerheden en/of afwijkingen voor getrouwheid geconstateerd.
	  • Wij hebben in de PGB bestedingen geen onzekerheden en/of afwijkingen voor getrouwheid geconstateerd.
		Pagina 17

Overige Gemeente-specifieke onderwerpen	• Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2025 niet strijdig zijn met de Wet normering topinkomens (WNT) en dat de jaarrekening 2025 van de gemeente Harderwijk voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT. Conform de afspraken met onze beroepsvereniging hebben wij het anti-cumulatiebeding voor de WNT niet gecontroleerd en dit ook gemeld in de controleverklaring.	Pagina 18
Rechtmatigheids-verantwoording	• Wij hebben de rechtmatigheidsverantwoording gecontroleerd op haar getrouwheid in lijn met de handreiking 1152 van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants. In lijn met deze handreiking hebben wij afzonderlijke werkzaamheden gedaan op de werkzaamheden van de VIC-functie, op het voorwaarden-, M&O-, en begrotingscriterium. Het college heeft voor circa € 2,3 miljoen rechtmatigheidsfouten geconstateerd. Dit is lager dan de verantwoordingsgrens van € 4,4 miljoen. • De rechtmatigheidsafwijkingen groter dan de rapporteringsgrens van € 50.000 zijn toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering. Voor verdere toelichting verwijzen wij naar hoofdstuk “Rechtmatigheidsverantwoording”	Pagina 20

Bestuurlijke samenvatting

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Onderwerp	Beschrijving	Referentie
Financiële positie	• De financiële positie ultimo 2025 is verbeterd ten opzichte van 2024. Met name het gevolg van het positieve resultaat over 2025 ad. € 19,1 miljoen (voor bestemming). • Het weerstandsvermogen bedraagt € 43,0 miljoen. De weerstandscapaciteit is ruim hoger dan de door de gemeente onderkende aanwezige risico's ad € 25,3. • miljoen. Dit leidt tot een ratio weerstandsvermogen van 1,7.	Pagina 23
Interne beheersing	• In het najaar 2025 hebben wij onze interimcontrole uitgevoerd, waarbij wij de administratieve organisatie en interne beheersing in opzet en bestaan hebben getoetst. De bevindingen hebben wij aan het college gerapporteerd via onze management letter. Onze algemene indruk van de gehele administratieve organisatie en interne beheersing is positief, echter zien wij verbetermogelijkheden binnen de processen en samenwerking met GR Meerinzicht. • Tijdens de jaarrekeningcontrole hebben wij beter inzicht gekregen in de administratie organisatie en interne beheersing rondom het proces van subsidievaststellingen. Wij zien daarin een aantal verbetermogelijkheden. Zie daarvoor pagina 29 van dit accountantsverslag. • In de management letter hebben wij enkele terugkerende bevindingen gerapporteerd die ten opzichte van eerdere jaren niet zijn opgevolgd. Wij raden de gemeente aan om blijvende aandacht te besteden aan het inkoop- en aanbestedingsproces. • Tijdens de interimcontrole zijn ook de algemene IT beheersmaatregelen in opzet en bestaan beoordeeld die zijn ingeregeld bij de meest kritische applicaties rond het sociaal domein, inkoopfactuurverwerking, belastingen en de financiële administratie, zoals belegd bij GR Meerinzicht. Onze bevindingen zijn gedeeld in de management letter aan GR Meerinzicht en wij raden de gemeente aan kennis te nemen van onze bevindingen. • De gemeente heeft bedrijfsvoeringstaken ondergebracht bij GR Meerinzicht. Echter blijft het ontwikkelen van een beleidsvisie de verantwoordelijkheid van de gemeente, ook voor uitbestede bedrijfsvoeringstaken. Gezien de ontwikkelingen binnen diverse domeinen blijft het van belang dat de gemeente samen met GR Meerinzicht blijft werken aan het verder optimaliseren van de administratieve organisatie en interne beheersing, zowel voor financiële- als IT-processen. • In onze managementletter hebben wij in het bijzonder aandacht gevraagd voor de ontwikkelingen in de cyberbeveiligingswetgeving.	Pagina 29 Pagina 31

Eshuis

Belangrijkste bevindingen

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Wij verstrekken een controleverklaring bij de jaarrekening 2025 met een goedkeurend oordeel betreffende de getrouwheid

Wij hebben onze controle van de jaarrekening 2025 van gemeente Harderwijk uitgevoerd en verstrekken een controleverklaring met een goedkeurend oordeel betreffende de getrouwheid bij deze jaarrekening.

Geen feitelijke niet-gecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd met betrekking tot het vermogen en het resultaat

Wij hebben tijdens onze controle geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijking geïdentificeerd groter dan de vastgestelde rapporteringsdrempel vanuit het controleprotocol gemeente Harderwijk van € 50.000 die van invloed is op het vermogen of het resultaat van de gemeente. Hiervoor verwijzen wij naar de bijlage 1a.

Fouten en onzekerheden in de PGB bestedingen

De PGB-bestedingen zijn door uw gemeente (verplicht) belegd bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De accountant van de SVB heeft een controleverklaring met een oordeel met beperking bij de verantwoording PGB Jeugd 2025 verstrekt, vanwege rechtmatigheids- en getrouwheidsafwijkingen.

Als gevolg van de fouten in de verantwoorde PGB-bestedingen in de jaarrekening 2025 van de SVB leidt dit tevens tot een afwijking in onze controle voor de getrouwheid en de rechtmatigheid van de uitgaven voor PGB Jeugd. Deze afwijking is niet opgenomen in het (verplichte) overzicht van controleverschillen omdat deze kleiner is dan de rapportagedrempel van ons als accountant ad. € 50.000.

Geen feitelijke niet-gecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd met betrekking tot SiSa-bijlage

Wij hebben geen ongecorrigeerde controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage 2025 geconstateerd.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Wij hebben tijdens onze controle geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd groter dan onze rapporteringsdrempel die van invloed zijn op de WNT. Conform de afspraken met onze beroepsvereniging hebben wij het anti-cumulatiebeding voor de WNT niet gecontroleerd en dit ook gemeld in de controleverklaring.

Onze opdracht is ongewijzigd uitgevoerd

U heeft ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2025.

Naast de opdrachtbevestiging zijn bepalend (geweest) voor onze controle:

- Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).
- De Controleverordening gemeente Harderwijk (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet).

De reikwijdte van onze controle staat omschreven in de opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking of wijziging in de reikwijdte van onze controle. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2025 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Harderwijk

Ons zijn geen relaties bekend tussen Eshuis Registeraccountants B.V. en haar zuster- en/of dochterondernemingen en de gemeente, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Onze volledige onafhankelijkheidsbevestiging is te vinden in bijlage 2 bij deze rapportage.

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Er zijn geen belangrijke wijzigingen in de verslaggevingsregels

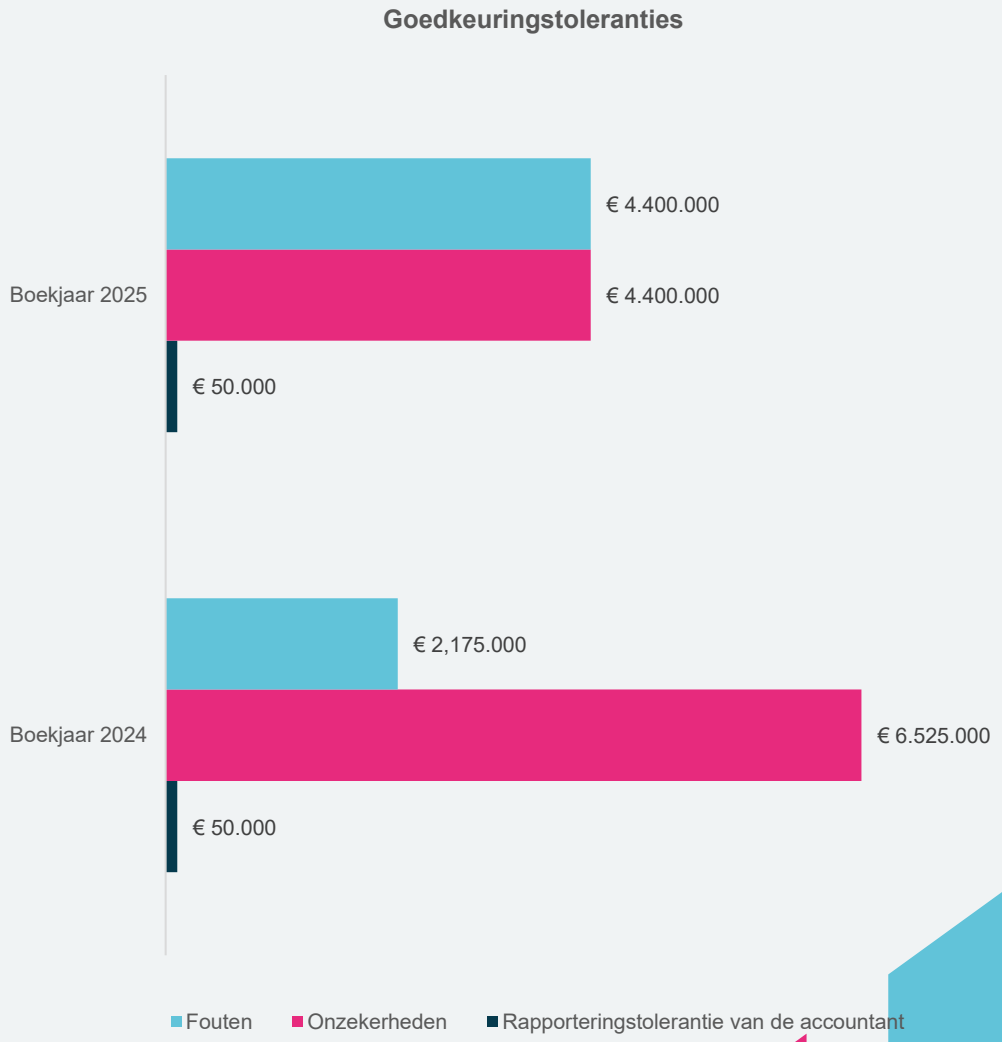
Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de resultaten van de gemeente. Daarnaast vereisen zij van het management het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeente zijn uiteengezet in de toelichting in de jaarrekening 2025.

Wij hebben het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen aannemelijk zijn en consistent worden gebruikt.

Wijziging Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)

In 2025 is de Bado gewijzigd, waardoor de grondslag voor het berekenen van de goedkeuringstoleranties is gewijzigd. Voor boekjaar 2025 geldt als grondslag 2% van de totale lasten exclusief dotaties aan reserves. De goedkeuringstolerantie geldt sinds 2025 voor zowel fouten als onzekerheden. In 2024 was de grondslag 1% van de totale lasten inclusief dotaties aan reserves voor fouten en 3% van de totale lasten inclusief dotaties aan reserves voor onzekerheden. Deze wijziging is in 2025 doorgevoerd in de controleverordening van de gemeente Harderwijk.

Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2025 uitgevoerd met inachtneming van de Bado en uw vastgestelde controleverordening, wat heeft geleid tot de volgende goedkeuringstoleranties:

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening

De jaarstukken 2025 van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag 2025 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- De jaarrekening 2025 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting en de SiSa-bijlage).

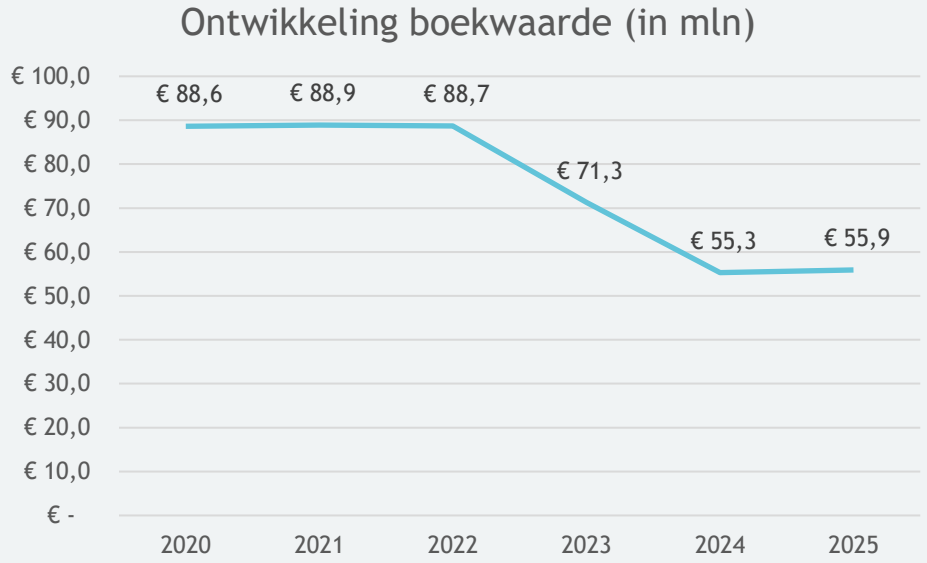
In het onderdeel “programmaverantwoording” van het jaarverslag dient informatie te worden opgenomen met betrekking tot de vragen: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (over o.a. weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag.

Op basis van Nederlandse wetgeving en de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NVCOS) 720 is de accountant verplicht bepaalde werkzaamheden uit te voeren met betrekking tot het jaarverslag en de andere informatie die in de jaarstukken is opgenomen. Als onderdeel van dit vereiste hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag de vereiste informatie bevat op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en artikel 26 BBV.
- Wij hebben, voor zover wij kunnen beoordelen, vastgesteld dat de toelichtingen van de gemeenteraad in het jaarverslag en de andere informatie zoals opgenomen in de jaarstukken verenigbaar zijn met de beweringen en verklaringen die in de jaarrekening zijn opgenomen.
- Wij hebben vastgesteld dat de verklaringen in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de uitgevoerde controlewerkzaamheden.

Grondexploitaties

De gemeente Harderwijk heeft vermogen geïnvesteerd in de grondexploitaties. Dit blijft een grote en belangrijke post. De twee belangrijkste mutaties in de boekwaarde van de grondexploitaties zijn dit jaar enerzijds de realisaties (kosten en opbrengsten 2025) van de gronden met een gesaldeerd effect van € 554.000 en een beperkte vrijval van de voorziening grondexploitatie Waterfront ad. € 27.000.

Tot en met 2031 moet de gemeente nog € 51,0 miljoen investeren en € 127,3 miljoen verkopen om deze complexen allen af te kunnen ronden.

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Opbrengsten- en kostenstijging

Een belangrijk element in de jaarlijkse herzieningen betreft de kosten- en opbrengstenstijging. Gemeente Harderwijk maakt daarbij gebruik van Outlook Metafoor, de Nederlandse Vereniging van Makelaars en Taxateurs (NVM), de Bureau Documentatie Bouwwezen (BDB)-index en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Tussentijdse winstneming

Op grond van het BBV neemt de gemeente winst op basis van de percentage of completion-methode. Dus wanneer er zowel kosten als opbrengsten in een jaar zijn gerealiseerd wordt een deel van de geprognotiseerde winst in dat jaar naar rato van de gerealiseerde kosten en opbrengsten genomen. Bij de gemeente Harderwijk is voor grondexploitatie Drielanden in 2025 een winst genomen van € 2.718.000. Conform de eindwaarde van Drielanden resteert er een te nemen resultaat van € 9.892.000.

Voor grondexploitatie Waterfront is geen sprake van een winstname. Voor deze grondexploitatie is een verliesvoorziening getroffen als gevolg van de negatieve eindwaarde van circa 65,5 miljoen.

Voor grondexploitatie Lorentz III is in 2025 een winst genomen van € 1.537.000. Conform de eindwaarde van Lorentz III resteert er een te nemen resultaat van € 8.742.000.

Voor de restkavels, betreffende Lorentz II, Sypel, en Tonsel is in 2026 een totaal resultaat genomen van € 276.000. Conform de eindwaarde van deze restkavels resteert er een nog te nemen resultaat van € 1.720.000.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij enerzijds vastgesteld dat de onderbouwingen, veronderstellingen en schattingen welke ten grondeslag liggen aan de nog te realiseren kosten en opbrengsten welke samen de eindwaarde vormen betrouwbaar zijn. Tevens hebben wij vastgesteld dat de berekende winstnames over 2025 in lijn zijn met de voorschriften van de BBV.

Belangrijkste conclusies waardering grondexploitaties

Als onderdeel van de controle van de waardering van de bouwgronden in exploitatie voeren wij een risicoanalyse uit ter bepaling van het risicoprofiel van de individuele grondexploitaties en de hierdoor bestaande kans op een materiële fout in de waardering ervan. Hierbij betrekken wij de huidige boekwaarde, het geprognosticeerde resultaat en de aard en omvang van de nog te realiseren baten en lasten (liggen hier al contracten/overeenkomsten aan ten grondslag of niet).

Wij hebben op grond van de door ons verrichte werkzaamheden inzake de waardering van de grondexploitaties vastgesteld dat uw gemeente:

- Beschikt over actuele ramingen van de nog te realiseren baten en lasten.
- Beschikt over een deugdelijke onderbouwing van de gehanteerde uitgangspunten in de grondexploitaties

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Voorzieningen

Uw gemeente heeft voorzieningen gevormd voor verliezen, risico's of verplichtingen die hun oorsprong vinden in het huidige boekjaar of eerdere boekjaren, maar waarvan de (verwachte) uitgaven in de toekomst liggen.

Binnen de voorzieningen maakt u conform het BBV onderscheid naar voorzieningen voor 'verplichtingen, verliezen en risico's', ter 'egalisering van kosten' ('groot onderhoud'), en 'voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is'. Wij hebben dit jaar geen correcties geconstateerd.

Voorziening pensioen zittend en/of gewezen wethouders (nog niet pensioengerechtigd) inclusief waardeoverdracht ABP

Eén van de voorzieningen die de gemeente in haar jaarrekening verantwoord die betrekking heeft op toekomstige verplichtingen is de voorziening pensioen zittend en/of gewezen wethouders (nog niet pensioengerechtigd). Hiermee zijn de toekomstige pensioenen voor zowel de wethouders als de partners daarvan voorzien. Deze voorziening moet op 1 januari 2028 worden overgedragen aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) op grond van de Wet Toekomst Pensioenen. Deze voorziening kende tot en met 2024 een dekkingsgraad van 100 procent. Omdat het ABP een hogere dekkingsgraad kent moet de voorziening hierop worden aangepast naar de dekkingsgraad die het ABP per 31 december van een verslagjaar hanteert. Op 31 december 2025 is dit 123,5 procent.

De beoordeling door het college van burgemeester en wethouders van het risico van materiële fouten in de jaarrekening als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving

Als onderdeel van onze controle vragen wij uw organisatie jaarlijks om inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking zou kunnen bevatten als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving (corporate compliance), inclusief de aard, omvang en frequentie van deze inschattingen, het proces dat u daarbij hanteert, alsook de communicatie daarover met het personeel en met de gemeenteraad (of met de auditcommissie). Tijdens deze gesprekken heeft uw organisatie aangegeven zich bewust te zijn van frauderisico's, waaronder het belang van corporate compliance en de analyse van corruptievraagstukken.

In voorgaande jaren heeft gemeente Harderwijk in samenwerking met de partners in EHZM beleid op het gebied van fraudepreventie ontwikkelt. Dit beleid is vastgelegd in het stuk "Beleid Fraudepreventie". Dit stuk is nog steeds van kracht in 2025. Een verdere operationalisering van het beleid is uitgewerkt in het "Werkplan Fraudepreventie: risico inventarisatie Harderwijk".

Verder merken wij op dat de gemeente in haar paragraaf bedrijfsvoering specifieke aandacht heeft besteed aan frauderisicobeheersing. Tevens zien wij frauderisico's terug in het Interne controleplan voor 2025. Dit getuigt van het specifiek toepassen en integreren van het fraudebeleid in de operationele taken en verantwoordelijkheden van de gemeente.

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

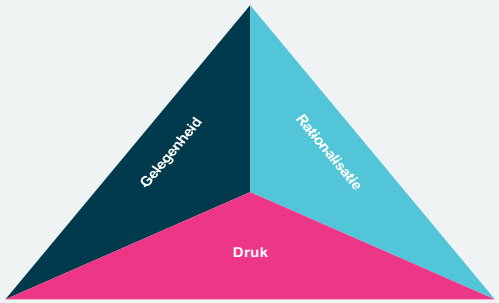
Belangrijkste bevindingen in onze controle

Rapporteren over fraude

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening maar ook met betrekking tot omkoping, corruptie, ondermijning en de naleving van andere wet- en regelgeving.

De aandacht voor het thema fraude en integriteit neemt de laatste jaren steeds verder toe. Het zorgt ervoor dat organisaties steeds vaker gevraagd wordt transparant te zijn in de visie, het beleid en het toezicht op het integer handelen in alle geledingen van de organisatie. Dat gaat dus niet alleen over fraude maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik, het hanteren van gedragscodes en de naleving van andere regelgeving bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsomstandigheden en milieu. Dit geldt niet alleen op de werkvloer, maar vraagt ook iets van organisatie en bestuur.

Met ingang van 2022 is het op grond van de verslaggevingsregels voor veel organisaties verplicht om in het jaarverslag te rapporteren over de fraudegevoeligheid van de organisatie. Voor gemeenten geldt een aanbeveling om hierover te rapporteren vanuit de Kadernota Rechtmatigheid. Voor gemeenten geldt echter vanuit Artikel 2:391 lid 1 BW dat voornaamste risico's dienen te worden toegelicht in onder andere de paragraaf bedrijfsvoering. Wij dienen als uw accountant er op toe te zien dat het college B&W rapporteert over de voornaamste frauderisico's en het fraudemanagement van de gemeente.

De afgelopen jaren hebben we steeds aandacht gevraagd voor het opstellen van een (fraude)risicoanalyse en de rapporteringsverplichting in veel sectoren is een volgende stap in dit proces. De gemeente Harderwijk beschikt over een stelsel aan maatregelen om fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik tegen te gaan. Zoals benoemd vormen de documenten "Beleid Fraudepreventie Harderwijk" en "Werkplan Fraudepreventie: risico inventarisatie Harderwijk" hier de kern in. Dit is kort benoemd in de jaarrekening, namelijk in de paragraaf Bedrijfsvoering. Hiertoe verwijzen wij ook in onze controleverklaring in sectie "Controle-aanpak frauderisico's".

De accountant maakt zelf ook een inschatting van de frauderisico's binnen een organisatie en vormt zich een beeld van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en te bezien of deze maatregelen effectief zijn.

In iedere organisatie bestaat een risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management bij de totstandkoming van schattingen. We beoordelen in het kader van onze controle de interne processen op deze schattingen en doen detailcontroles op de uitgangspunten en aannames die aan significante schattingen ten grondslag liggen. Ook zijn we alert op ongebruikelijke transacties, samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatielevering bij inkooptransacties en het naleven van aanbestedingsregels.

Fraude en integriteit

Jaarlijks verkrijgen wij inzicht in de integriteitsmeldingen. Wij hebben op basis van onze controle en de besprekingen geen fraudegevallen geconstateerd. Onze conclusie is dat uw gemeente op een adequate wijze opvolging geeft aan geïdentificeerde integriteitskwesties, en hierover tijdig met ons in contact treedt. Wij merken daarbij op dat wij de integriteitskwesties deze mondeling besproken hebben omdat de gemeente geen systematische registratie van integriteitskwesties bijhoudt. Wij verwijzen hiervoor naar ons advies hierover in onze managementletter 2025.

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Geen wijzigingen in onze initiële inschatting van het frauderisico en geen aanwijzingen voor fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het college van burgemeester en wethouders, inclusief het invoeren en onderhouden van interne-beheersingsmaatregelen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving, de werking en de efficiency van de bedrijfsvoering, en de naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Als accountant verkrijgen wij een redelijke, maar geen absolute, zekerheid dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat, als gevolg van fraude of fouten.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraudes hebben ontdekt. Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben professionele oordeelsvorming toegepast, in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Continuïteitsbeoordeling

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordelen wij ook het vermogen van de gemeente om de activiteiten in de komende twaalf maanden voort te zetten. Elementen die we in deze beoordeling betrekken zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de afhankelijkheid van eigen inkomsten, de risico's die u zelf identificeert en uiteraard ook de risico's die wij als uw accountant signaleren.

Vanwege de geopolitieke situatie, de inflatie, de energieprijsontwikkeling en ontwikkelingen in de regelgeving voor accountants is, net als bij het onderwerp fraude, steeds vaker informatie in de controleverklaring opgenomen over de continuïteitsbeoordeling die wij uitvoeren.

De continuïteitsafwegingen worden bij u op dit moment veelal expliciet gemaakt en zijn onderdeel van het proces waarin organisatie en bestuur worden betrokken. Dit heeft haar weerslag in bijvoorbeeld paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing, waarin u aandacht heeft voor uw risicobeheersing en de gestelde norm kengetallen waarop de provincie Gelderland haar beoordeling baseert.

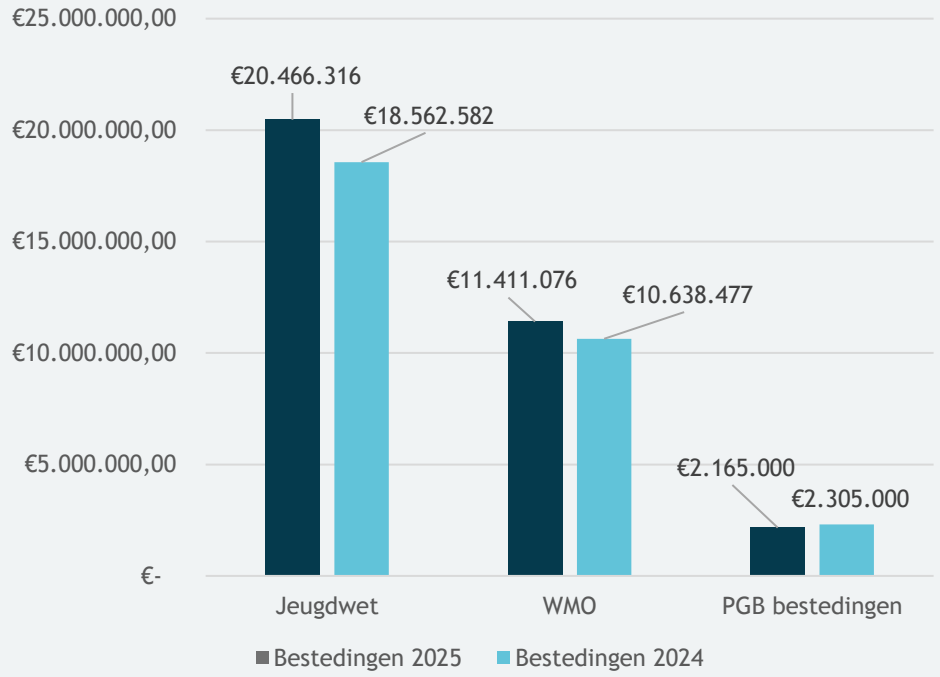
Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Sociaal domein (3 decentralisaties)
Voor de jaarrekeningcontrole 2025 hebben wij – met inachtneming van de Audit Alert Sociaal Domein van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) – de door uw gemeente getroffen maatregelen om te komen tot een getrouwe besteding van de zorg in natura (Wmo en Jeugd, exclusief PGB's) geëvalueerd.

PGB's en Sociale Verzekeringsbank

De PGB-bestedingen zijn (verplicht) belegd bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De accountant van de SVB heeft een controleverklaring met beperking bij de verantwoordingen 2025 verstrekt. Voor de gemeente Harderwijk heeft de accountant van de SVB fouten voor getrouwheid en rechtmatigheid geconstateerd. De geconstateerde fouten vallen onder de rapporteringstolerantie, waardoor deze niet staan benoemd in de bijlage 1.

Zorg in Natura/Jeugdzorg en WMO

In de bestedingen aan zorgaanbieders WMO en Jeugd hebben wij in 2025 geen ongecorrigeerde onzekerheden of afwijkingen voor de getrouwheid geconstateerd.

De controle op de bestedingen Jeugdwet/WMO worden uitgevoerd door Meerinzicht en haar accountant op getrouwheid en rechtmatigheid.

Wij constateren dat de kosten Jeugdwet opnieuw zijn gestegen ten opzichte van het 2024 met circa € 1,9 miljoen. De belangrijkste redenen hiervoor zijn een toename in de zorgaanvragen en hogere tarieven. Hier staan ook hogere baten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang tegenover. De WMO lasten zijn tevens gestegen ten opzichte van voorgaand boekjaar met circa €0,7 miljoen.

Schatkistbankieren
Met de Wet verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden (= alle middelen boven een per decentrale overheid te bepalen limiet). Voor uw gemeente geldt voor 2025 per kwartaal een limiet van € 4,3 miljoen. Decentrale overheden dienen in de jaarrekening verantwoording af te leggen over het gemiddelde banksaldo per kwartaal en de over- dan wel onderschrijding van de toegestane limiet. Uit de verantwoording van het schatkistbankieren over 2025 - zoals opgenomen in de toelichting op de balans - blijkt dat de gemeente Harderwijk in geen van de kwartalen een overschrijding laat zien.

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Belangrijkste bevindingen in onze controle

Wij hebben geen fouten geconstateerd met betrekking tot de naleving van de Wet Normering topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt.

De bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2025 niet meer bedragen dan € 246.000 per jaar. Daarnaast dienen gemeenten de salarissen openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000. In 2025 hebben wij geen overschrijdingen van de grensbedragen voor topfunctionarissen en overige medewerkers geconstateerd.

Eshuis

Rechtmatigheids-verantwoording

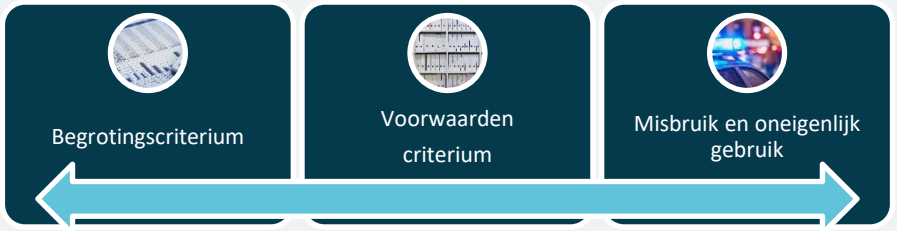
Per saldo persoonlijker

Rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Rechtmatigheidsverantwoording

Het boekjaar 2025 is het derde jaar waarin het college een rechtmatigheidsverantwoording opneemt in de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording geeft inzicht in hoeverre de gemeente Harderwijk rechtmatig heeft gehandeld. De aspecten die in de voorbereiding van de rechtmatigheidsverantwoording aan de orde komen zijn het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

Rol van de accountant

De accountant geeft nadat het college de rechtmatigheidsverantwoording heeft opgesteld een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening waarin de rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen. De accountant geeft geen afzonderlijk oordeel over de rechtmatigheid. Dit betekent onder meer dat afwijkingen van rechtmatigheid (voor zover deze niet ook van invloed zijn op het getrouwe beeld), geen invloed hebben op de strekking van de controleverklaring. Hierdoor kan het bijvoorbeeld voorkomen dat er omvangrijke afwijkingen van rechtmatigheid zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording van het college, terwijl de strekking van de controleverklaring toch goedkeurend is.

Kaders rechtmatigheid

Bij het controleren van de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording hebben wij ons naast landelijke wet- en regelgeving gebaseerd op de volgende gemeentelijke kaders:

- Controleverordening
- Financiële verordening, inclusief verantwoordingsgrens
- Normenkader
- Normenkader vertaald in een toetsingskader

Enkele voorbeelden van landelijke wet- en regelgeving zijn:

- Het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies
- Aanbestedingswet 2012
- Gids Proportionaliteit

Gemeente Harderwijk heeft de kaders tijdig geactualiseerd. Deze nieuwe “Financiële verordening gemeente Harderwijk 2024” is per 20 maart 2026 vastgesteld door de gemeenteraad.

Wijziging BADO norm

Op bladzijde 10 van dit verslag noemden wij dat de toleranties voor onze controlewerkzaamheden met ingang van 2025 zijn aangepast. Deze aanpassing is ook van toepassing op de toleranties voor de rechtmatigheidsverantwoording. Dit betekent dat voor zowel fouten als onduidelijkheden een tolerantie van toepassing is van 2% ten opzichte van 1% voor fouten en 3% voor onduidelijkheden in boekjaar 2024.

Rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

In de rechtmatigheidsverantwoording 2025 rapporteert het college een totale onrechtmatigheid van € 2.323.000, waarbij een bedrag van € 0 conform de afspraken met de gemeenteraad acceptabel is. Het college rapporteert daarmee een netto onrechtmatigheid van € 2.323.000.

Rechtmatigheidsverantwoording rechtmatigheidsfouten, zoals geconstateerd door de VIC-functie		
Begrotingscriterium	€ 6.000	
Voorwaardencriterium	€ 2.317.000	
M&O-criterium	€ 0	
Totale rechtmatigheidsfouten		**€ 2.323.000**
Verantwoordingsgrens (2%)		**€ 4.400.000**
Ruimte onder de grens niet goedkeurend oordeel rechtmatigheid		**€ 2.077.000**

Onrechtmatigheden begrotingscriterium

De totale afwijking als gevolg van het begrotingscriterium is € 6.000. Dit gaat om lasten-overschrijvingen op vier investeringskredieten.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium heeft te maken met het budgetrecht van de raad. Iedere wijziging van baten, lasten of investeringen moet aan u worden voorgelegd. Als binnen een programma de werkelijke lasten de begrote lasten overschrijden en deze overschrijding is niet gemeld dan is deze onrechtmatig.

Onderschrijdingen van lasten en over- of onderschrijdingen van baten moeten tijdig worden gemeld omdat anders ook sprake kan zijn van onrechtmatigheid. Lagere lasten of hogere baten bieden u immers de gelegenheid een andere bestemming voor die middelen te vinden.

Wat tijdig is heeft u in 2025 geregeld in de aangepaste financiële verordening. Hierin liggen de afspraken tussen het college en de raad over tijdigheid vast. Effectief is in deze verordening geregeld dat de genoemde afwijkingen tot en met de aanbieding van de jaarrekening gemeld mogen worden. Overschrijdingen van de lasten kunnen alleen met een raadsbesluit geaccordeerd worden.

Rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Voorwaardencriterium

De totale omvang van de uitgaven waarbij sprake is van het niet voldoen aan het voorwaardencriterium is afgerond € 2.317.000 (€ 1.912.000 aanbestedingen en € 405.000 subsidies) en bestaat uit inkopen/aanbesteden wat oudere lopende contracten zijn die voor 2025 al zijn afgesloten. Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld aan de uitvoering van de financiële beheershandelingen.

De voorwaarden zijn afkomstig uit de regelgeving en hebben betrekking op aspecten zoals: termijnen, grondslagen, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. Het tot stand komen van grotere inkoopcontracten is bijvoorbeeld aan bepaalde voorwaarden verbonden (de Aanbestedingswet).

De onrechtmatigheid van de inkopen en aanbestedingen is het gevolg van het niet voldoen aan de voorwaarden zoals die zijn opgenomen in de Aanbestedingswet 2012, de gids proportionaliteit en de overige wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden.

Toetsing rechtmatigheid mutaties bestemmingsreserves

Wij hebben geconstateerd dat de VIC niet volledig is geweest in haar werkzaamheden inzake het voorwaardencriterium. In de risicoanalyse is opgenomen dat de mutatie reserves in scope zijn. Er zijn echter geen werkzaamheden verricht ten aanzien van mutaties van de reserves omdat hier alleen sprake zou zijn van getrouwheidseisen. Voor mutaties van bestemmingsreserves is goedkeuring van de Raad nodig waardoor deze mutaties onderdeel horen te zijn van de rechtmatigheidsverantwoording en daarmee van de werkzaamheden van de VIC. Wij adviseren u om met ingang van boekjaar 2026 jaarlijks een controle te verrichten op de mutaties in de reserves.

Deze bevinding heeft voor boekjaar 2025 geen effect op de rechtmatigheidsverantwoording.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (de ‘geest van de wet’). De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Ook dit kan tot een onrechtmatigheid leiden.

Harderwijk beschikt over het Beleid Fraudepreventie waarmee periodiek vastgesteld wordt of er sprake is geweest van misbruik of oneigenlijk gebruik,

Er zijn geen bevindingen die te maken hebben met misbruik en oneigenlijk gebruik.

Eshuis

Financiële positie

Per saldo persoonlijker

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

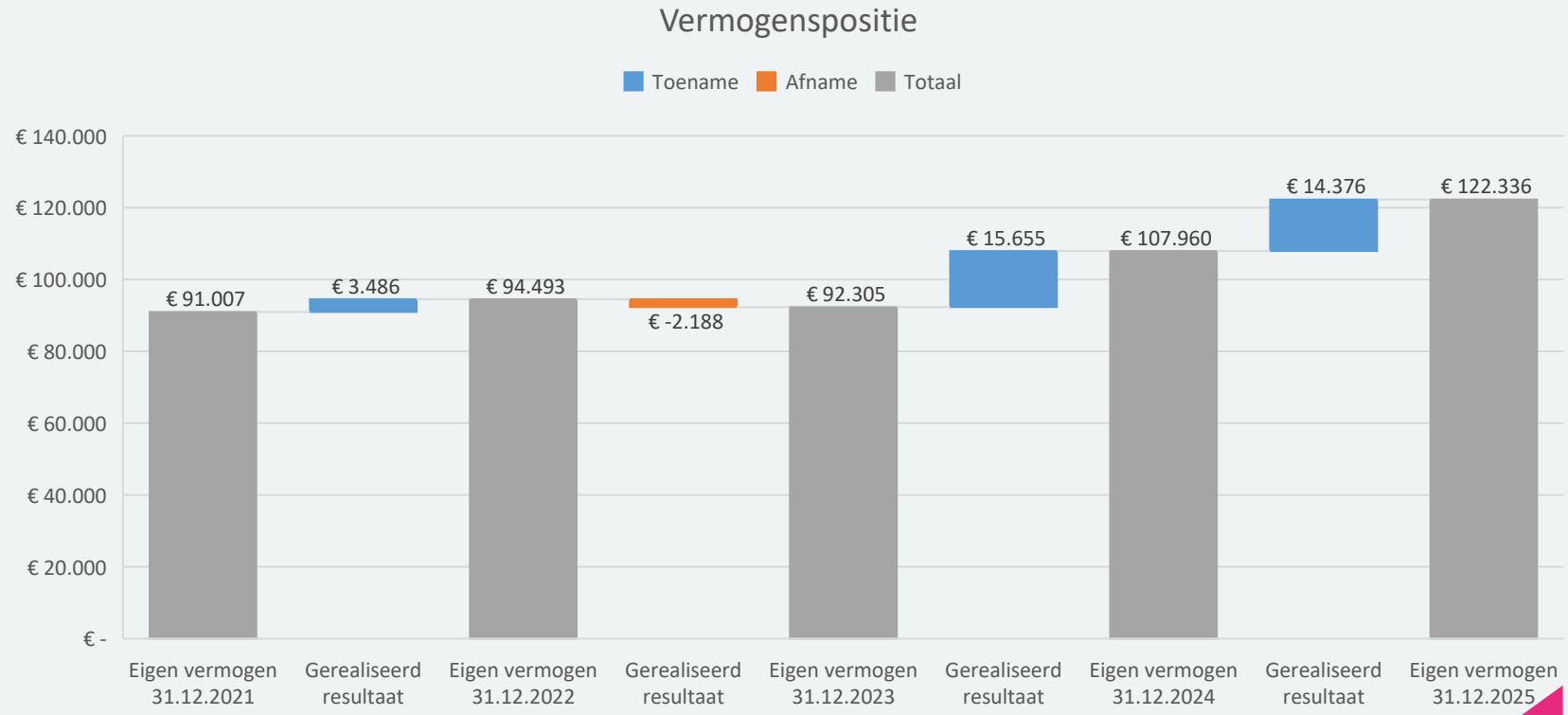
Financiële positie

In dit hoofdstuk geven wij op hoofdlijnen een samenvatting van de ontwikkelingen in het vermogen en het resultaat van uw gemeente.

De vermogenspositie van uw gemeente is ten opzichte van 2024 toegenomen

In het BBV, de verslaggevingsregels van gemeenten, wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen worden gemuteerd.

De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. Het gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten 2025 bedraagt circa € 15,3 miljoen voordelig. Per saldo is tussentijds circa € 4,7 miljoen aan de reserves onttrokken, zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2025 circa € 19,1 miljoen voordelig bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans. De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2025 39,9% van het balanstotaal (2024: 36,0% van het balanstotaal).

Financiële positie

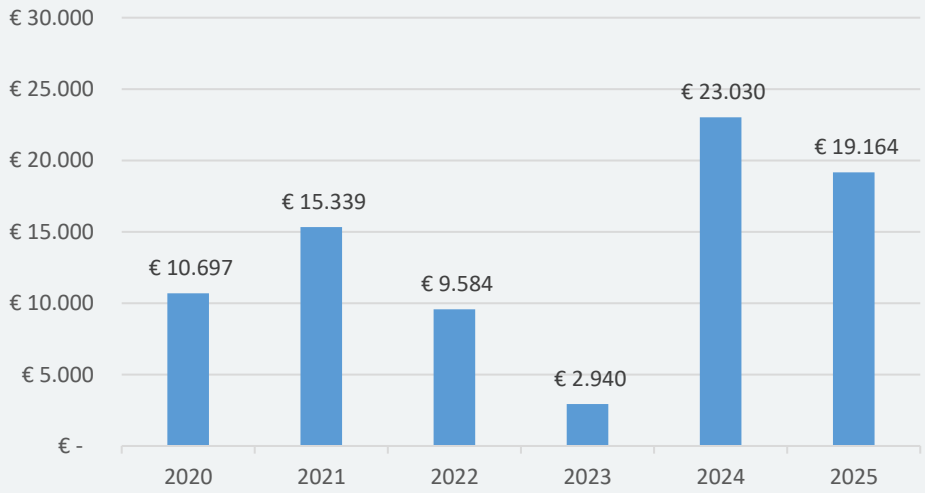
Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Saldo baten en lasten

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar wordt weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent de gemeente ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit de in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in de reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de politieke besluitvorming. De exploitatie over 2025 laat een voordelig gerealiseerd saldo van baten en lasten van € 14,3 miljoen zien, ten opzichte van een begroot voordelig saldo van € -/- 3,1 miljoen. Dit is een voordeel van afgerond € 17,4 miljoen.

Exploitatieresultaat (in € 1.000)		
Totale baten	€ 234.005	
Totale lasten	€ 219.630	
Gerealiseerde saldo van baten en lasten		**€ 14.375**
Af: stortingen in reserves	€ 8.883	
Bij: onttrekkingen aan reserves	€ 13.672	
Saldo mutaties reserves		**€ 4.789**
Gerealiseerd resultaat		**€ 19.164**

Gerealiseerde resultaten

In hoofdstuk `Toelichting op het overzicht van baten en lasten' van de jaarstukken 2025 wordt in hoofdlijnen een verklaring gegeven voor de gerealiseerde afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging. Belangrijke wijzigingen die daar worden genoemd zijn per saldo de incidentele baten en lasten (€ 3.943) en de tussentijdse resultaatnemingen naar aanleiding van de herziening in de grondexploitatie (€ 1.813).

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Financiële positie

Het weerstandsvermogen is toegenomen

Het weerstandsvermogen betreft de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit vanwege ingeschatte risico's. De door uw gemeente berekende beschikbare weerstandscapaciteit (voor de samenstelling hiervan verwijzen wij naar bladzijde 212 in uw jaarverslag 2025) bedraagt € 43,0 miljoen positief (2024: € 40,2 miljoen positief).

De inventarisatie van de risico's die in de paragraaf Weerstandsvermogen (in het jaarverslag) is opgenomen, geeft een indicatie van de financiële omvang van de belangrijkste (specifieke) risico's, inclusief een inschatting van het zich kunnen voordoen van het geïdentificeerde risico, om zo de benodigde weerstandscapaciteit te kunnen bepalen. Daarbij wordt een doorlopend inzicht gegeven in de grootste risico's (qua financiële impact en kans) voor uw gemeente en wordt vermeld welke risico's zijn verdwenen en/of nieuw zijn geïdentificeerd. Ook wordt een inhoudelijke toelichting gegeven op nieuw gedefinieerde en gewijzigde risico's in de top van de grootste risico's.

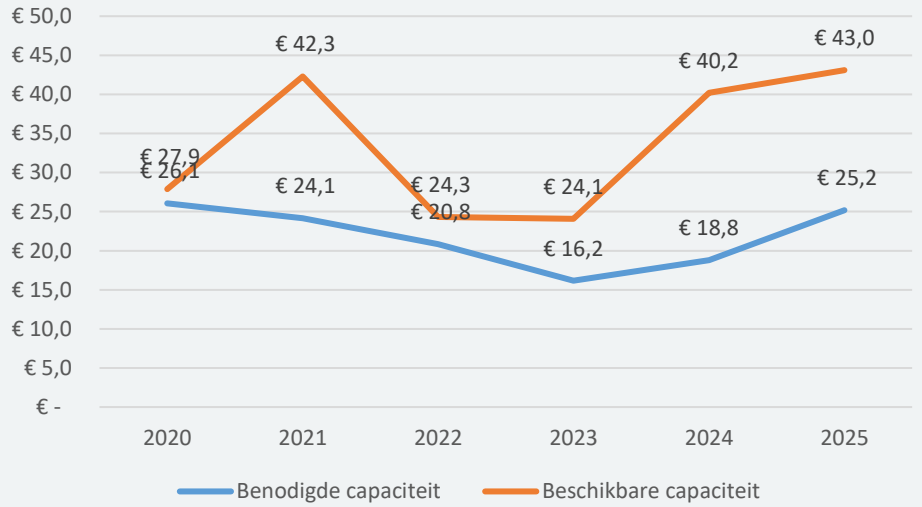
Uw gemeente heeft op basis van een kans en impact analyse berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Hieruit volgt een gekwantificeerd bedrag aan benodigde weerstandscapaciteit van afgerond € 25,3 miljoen (2024: € 18,8 miljoen). De stijging van het weerstandsvermogen zoals in de grafiek hiernaast weergegeven wordt veroorzaakt door de hoge toevoeging aan de algemene reserve.

Het weerstandsvermogen is nog ruim en in lijn met 2021. Voor meer gedetailleerde informatie over uw weerstandspositie verwijzen wij u naar de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in uw jaarverslag 2025.

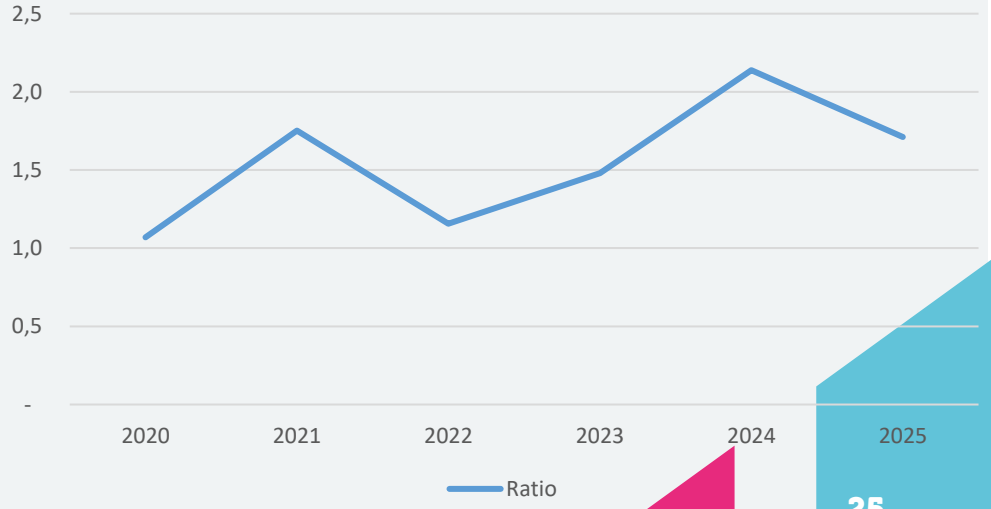
Ten aanzien van de financiële positie geven wij nog de volgende observatie mee.

Met het oog op het Ravijnjaar dat vanaf 2028 wordt verwacht zal de beschikbare weerstandscapaciteit afnemen nu de verwachte tekorten op basis van uw meerjarenbegroting worden gecompenseerd door vrijval van bestemmingsreserves.

Weerstandscapaciteit (in € mln)

Ratio weerstandscapaciteit

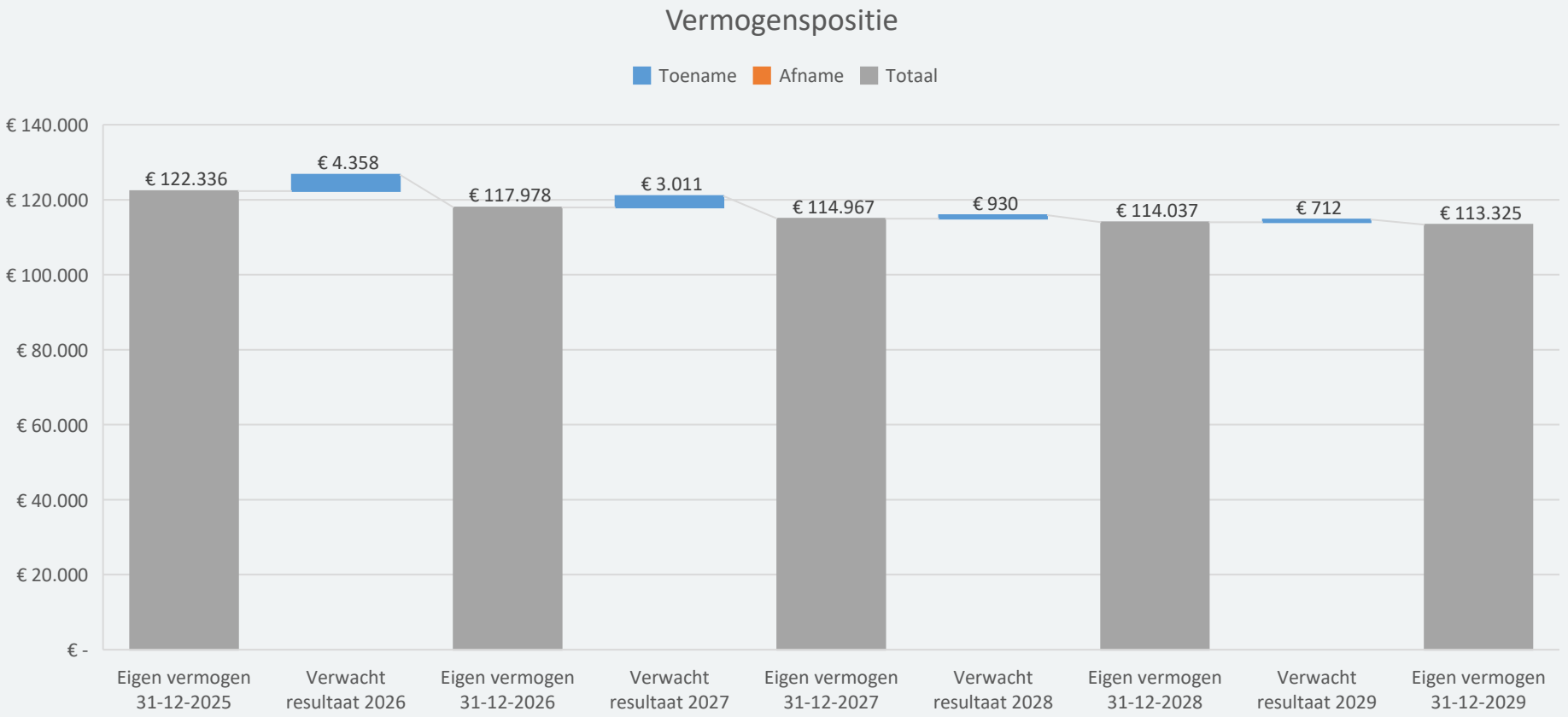

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Financiële positie

Ravijnjaar – vooruitblik op de ontwikkeling van het vermogen

U heeft de begroting 2026 vastgesteld inclusief de ramingen voor de jaren 2027 tot en met 2029. U verwacht de komende jaren positieve resultaten te halen doordat u aanspraak gaat maken op vrijval van reserves. Het onttrekken van reserves heeft daarmee effect op het eigen vermogen van de gemeente. In onderstaande staafdiagram hebben wij inzichtelijk gemaakt dat de verwachten stand van het eigen vermogen terugloopt nu het positieve resultaat voortkomt uit de onttrekkingen uit de reserves. Aangezien u genoeg ruimte heeft in het weerstandsvermogen zult u enige jaren de tekorten kunnen opvangen.

Financiële positie

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Het voorspellend karakter van planning- en controlproducten

Vorig jaar hebben wij gewezen op het belang van het voorspellend karakter van planning- en controlproducten. Dit met het oog op het ravijnjaar waarvan toen de effecten in 2026 werden verwacht. Deze verwachting is aangepast naar 2028. Wij willen nogmaals op de aandachtspunten die wij toen noemden om u voor te bereiden op het ravijnjaar:

- Duidelijke en frequente monitoring van financiële prognoses. Zorg ervoor dat p&c-producten regelmatig worden geüpdatet met de meest actuele gegevens om tijdig afwijkingen te signaleren.
- Prioriteit geven aan en inzicht geven in mogelijke risico's en robuuste scenario's en noodmaatregelen. Een aantal elementen die hierin bijdragen:
  - Transparante communicatie. Betrek de raad en andere belanghebbenden actief bij het bespreken van financiële prognoses en keuzes, om draagvlak te creëren voor eventuele ingrepen.
  - Focus op strategische keuzes en prioriteren. Adviseer gemeenten om scherpe keuzes te maken in beleidsdoelen en te investeren in wat écht bijdraagt aan maatschappelijke waarde.
  - Gebruik van technologische tools en data-analyses. Stimuleer het gebruik van moderne technologieën om financiële inzichten te verbeteren en de besluitvorming te ondersteunen.
  - Schakel over van handmatige controles naar geautomatiseerde beheersingsmaatregelen. Focus menselijke capaciteit op onderwerpen met kritische betekenis.

Deze aandachtspunten zijn niet alleen belangrijk met het oog op het ravijnjaar, zij kunnen u helpen uw control op begroting en realisatie te vergroten.

Eshuis

Organisatie

Per saldo persoonlijker

Administratieve organisatie en interne beheersing

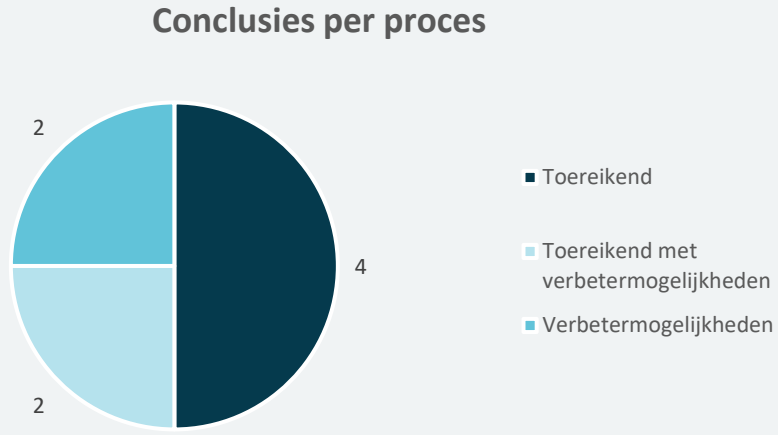
Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Wij hebben in het najaar 2025 een interimcontrole verricht bij de gemeente Harderwijk. Tijdens deze interimcontrole richten wij ons vooral op de opzet en bestaan van de administratieve organisatie. Wij verrichten werkzaamheden ten aanzien van de procedures binnen de gemeente voor zover deze van belang zijn om een oordeel te vormen over de getrouwheid van de jaarrekening van de gemeente. Wij hebben hieronder een samenvatting opgenomen van de getoetste processen. Voor onderliggende details en bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter.

In onze controle zijn de volgende significante processen onderkend:

- Administratie & verslaglegging
- Factuurverwerking en betalingen
- Algemene uitkering en overige baten
- Subsidiebaten en baten uit inkomensoverdrachten
- Subsidieverstrekkingen en lasten uit inkomensoverdrachten
- Inkopen en aanbestedingen
- Grondexploitaties
- Fraude- en anti-corruptiebeheersing

Ten aanzien van opzet en bestaan geven wij het proces een classificatie mee:

Verbetermogelijkheden:

Binnen het proces is sprake van significant risico en/of er is sprake van verschillende tekortkomingen observaties binnen de AO/IB en vragen hier op korte termijn uw aandacht voor;

Toereikend met verbetermogelijkheden:

Binnen het proces is sprake van verhoogd risico en/of er is sprake van verschillende observaties binnen de AO/IB en vragen hier op middellange termijn (opvolging in boekjaar T+1) uw aandacht voor;

Toereikend:

Binnen het proces is sprake van risico en er is geen sprake van observaties binnen de AO/IB. Hiermee concluderen wij dat dit proces in opzet en bestaan voldoende is om het proces van het opstellen van de jaarrekening te ondersteunen.

Administratieve organisatie en interne beheersing

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Wij hebben bij de controle op de rechtmatigheidsverantwoording bevindingen t.a.v. de subsidievaststellingen 2025 over verstrekte subsidies 2024. Gemeente Harderwijk had via afdeling Concern control in samenwerking met de VIC een integrale controle uitgevoerd op de subsidievaststellingen in 2025 over verstrekte subsidies 2024. Uit deze controle zijn bevindingen naar voren gekomen, te weten onduidelijkheden (circa EUR 405.000) t.a.v. de financiële rechtmatigheid en onzekerheden (circa EUR 1.710.000) t.a.v. de getrouwheid rondom prestatielevering van de subsidieverstrekkingen.

Alhoewel de organisatie een mooie stap heeft gezet in de interne controle op de subsidievaststellingen, adviseren wij de 1e en 2e lijn rondom de analyse van subsidieverantwoordingen inclusief vaststellingen te verbeteren. We zien dat veel verantwoordingsinformatie te laat dan wel in gebreke wordt aangeleverd. Goede afspraken aan de voorkant met subsidieontvangers conform de Algemene Subsidieverordening, een goed monitoringssysteem op voortgang als ook een gedegen vaststellingenproces zouden het proces rondom subsidievaststellingen optimaliseren.

Eshuis

IT-audit

Per saldo persoonlijker

IT-audit

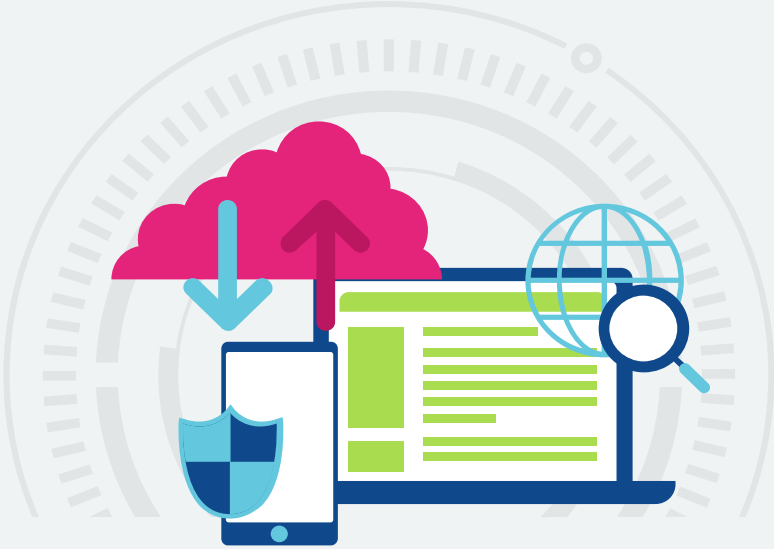
Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Samenvatting tekortkomingen IT-audit

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel over de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken over de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen hebben betrekking op de onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij geen volledigheid pretenderen.

In het kader van de jaarrekeningcontrole over het boekjaar 2025 heeft Eshuis IT-auditwerkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot de opzet en het bestaan van de algemene IT-beheersmaatregelen binnen de automatiseringsomgeving van de gemeente Harderwijk, zoals belegd bij GR Meerinzicht. Wij hebben daarbij uitsluitend die maatregelen getest die het meest relevant zijn in het kader van de jaarrekeningcontrole.

Tijdens de werkzaamheden voor de jaarrekeningcontrole 2025 zijn voor de gemeente Harderwijk de algemene IT beheersmaatregelen in opzet en bestaan beoordeeld voor de applicaties zoals hieronder benoemd. De bevindingen hebben wij gedeeld in de management letter aan GR Meerinzicht.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking

Overeenkomstig artikel 2:393, lid 4 van het Burgerlijk Wetboek zijn wij verplicht om onze bevindingen te rapporteren met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle heeft geen aangelegenheden geïdentificeerd die op dit gebied aan u gerapporteerd moeten worden, anders dan de waarnemingen zoals hiervoor besproken.

Applicatie	Besturingssysteem	Database	Datacenter locatie
Unit4 Financials	Windows Server 2019	OracleDB 19c	Op locatie te Ermelo, Zeewolde en Harderwijk
BCT Corsa Nxt	Windows Server 2019	Progress database	Op locatie te Ermelo, Zeewolde en Harderwijk
Centric Suite4SD	Windows Server 2019	OracleDB 19c	Op locatie te Ermelo, Zeewolde en Harderwijk
Centric Key2Belastingen	Windows Server 2019	OracleDB 19c	Op locatie te Ermelo, Zeewolde en Harderwijk

Eshuis

Overige aangelegen-heden

Overige aangelegenheden

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

In dit onderdeel geven wij een samenvatting van overige aangelegenheden en bepaalde vereiste communicaties.

Bevestigingen van het management

Wij hebben het management ter confirmatie een aantal schriftelijke bevestigingen aangaande zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving laten ondertekenen. Wij hebben van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Harderwijk een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

Geen meningsverschil met het management of beperking in reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het management geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het management en de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Update inzake Cyberbeveiligingswet

De implementatie van de Cyberbeveiligingswet, voortvloeiend uit de NIS2-richtlijn, heeft directe gevolgen voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen en komt steeds dichterbij. Deze wet stelt strengere eisen aan de digitale weerbaarheid en verplicht organisaties die essentiële en belangrijke diensten leveren om adequate maatregelen te treffen voor cyberveiligheid en incidentrapportage. Naar verwachting worden de wetsvoorstellen van de Cbw in het tweede kwartaal van 2026 ingevoerd worden.

Handreikingen van de IBD

De Informatiebeveiligingsdienst (IBD) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft diverse handreikingen opgesteld om gemeenten te ondersteunen bij het bepalen van hun zorgplicht onder de Cyberbeveiligingswet. Deze zorgplicht strekt zich uit tot samenwerkingsverbanden, zoals gemeenschappelijke regelingen, die namens gemeenten digitale processen uitvoeren en beheren. De handreikingen bieden concrete richtlijnen voor risicomanagement, het opstellen van beveiligingsmaatregelen en het afhandelen van beveiligingsincidenten.

Daarnaast heeft de IBD een uitgebreide risico-analyse uitgevoerd van de kritische processen binnen gemeenten. Deze analyse heeft in kaart gebracht welke processen essentieel zijn voor de continuïteit van gemeentelijke dienstverlening en daarmee onder de zorgplicht vallen. Hieruit blijkt dat met name processen die betrekking hebben op het sociaal domein, het belastingproces, burgerzaken, verkeersregelsystemen en de algemene bedrijfsvoering een verhoogd risico op cyberdreigingen kennen. Concreet betekent dit dat onder andere de grote applicaties in het sociaal domein, zoals Suite4SD en Zorgned, maar ook belastingapplicaties zoals Key2Belastingen, en bedrijfsvoeringsapplicaties zoals die voor financiële en personele administratie, actief moeten worden meegenomen in de risico-inventarisatie en de 93 beveiligingsmaatregelen uit de BIO2 die als normenkader dient voor de zorgplicht. Dit vraagt om structureel toezicht, regelmatige audits en een helder actieplan om kwetsbaarheden te verkleinen en incidenten adequaat op te vangen.

Reactie VNG

In een recente publicatie benadrukt de VNG de impact van de Cyberbeveiligingswet op gemeenten en hun samenwerkingsverbanden. De VNG roept op tot een actieve voorbereiding en adviseert gemeenten en gemeenschappelijke regelingen om hun huidige informatiebeveiligingsmaatregelen te toetsen aan de nieuwe wettelijke verplichtingen. De volledige reactie van de VNG is te lezen via de volgende link: VNG: Gevolgen Cyberbeveiligingswet voor gemeenten.

Overige aangelegenheden

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Toezicht en Sancties

De gemeenteraad heeft een toezichthoudende rol bij de naleving van de Cyberbeveiligingswet, terwijl de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI) toezicht houdt op de naleving door de gehele overheid. Dit betekent dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen moeten zorgen voor een transparant en aantoonbaar beveiligingsbeleid. Bij inbreuken op de zorgplicht en meldplicht kunnen er aanzienlijke sancties volgen. Bestuurlijke boetes kunnen oplopen tot € 10 miljoen voor de gemeentelijke organisatie. Daarnaast kunnen bestuurders persoonlijk worden beboet tot een bedrag van € 25.000 indien zij niet voldoen aan de verplichte training op het gebied van informatiebeveiliging en risicomanagement.

Acties voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen

Voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen betekent dit dat:

- De bestaande informatiebeveiligingsmaatregelen kritisch moeten worden beoordeeld en waar nodig aangescherpt.
- Er structureel aandacht moet zijn voor risicomanagement en incidentrespons.
- Samenwerking met de IBD en gemeenten essentieel is om aan de zorgplicht te voldoen.
- Rapportageverplichtingen en escalatieprocedures helder moeten zijn, zodat incidenten tijdig worden gemeld en afgehandeld.
- Te werken volgens de Baseline Informatiebeveiliging Overheid 2 (BIO2), die als leidraad dient voor informatiebeveiliging binnen overheidsorganisaties.
- Gebruik te maken van een Informatie Security Management Systeem (ISMS) om risico's gestructureerd te beheersen en incidenten adequaat af te handelen.
- Bewustwording en training voor bestuurders en medewerkers te stimuleren, zodat zij voldoen aan de eisen van de wet en hun verantwoordelijkheid begrijpen.

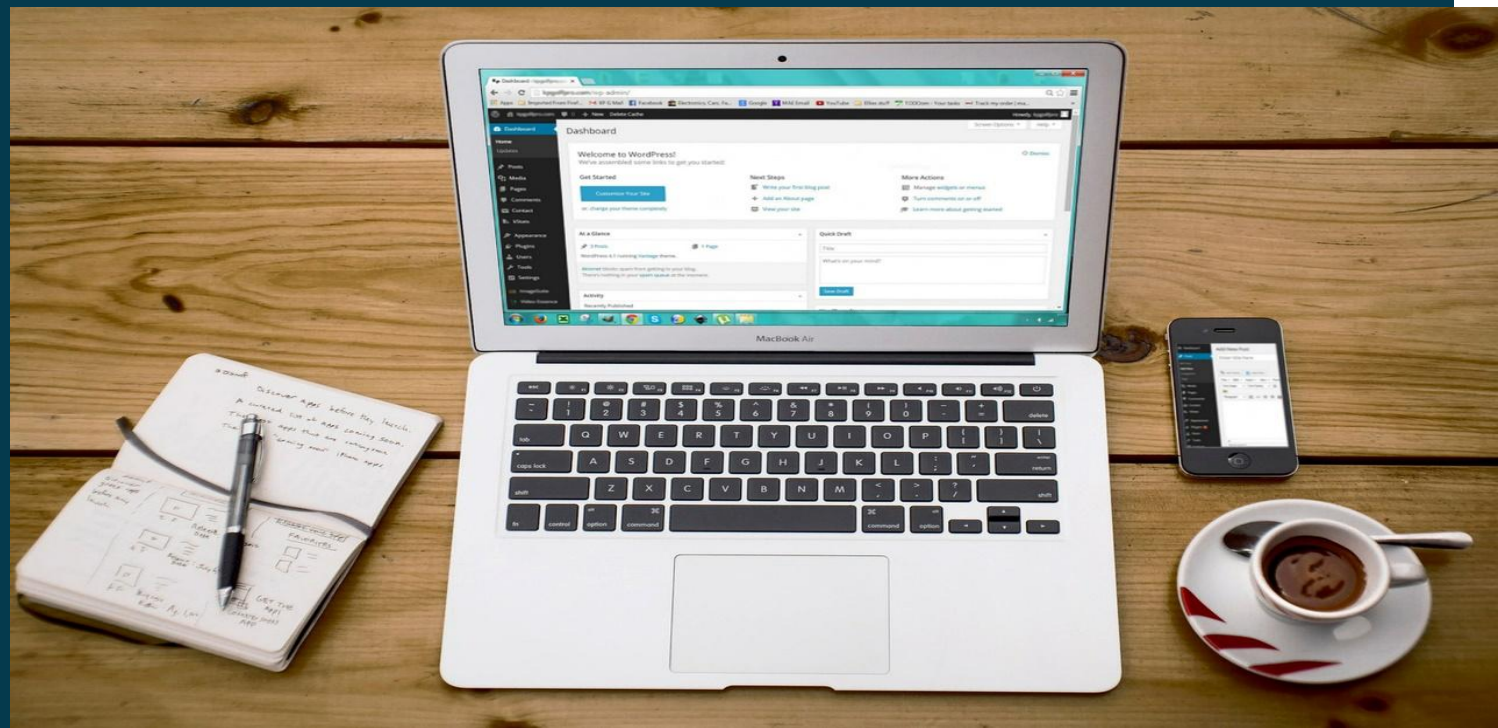
Door deze maatregelen tijdig te implementeren, kunnen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen hun rol als betrouwbare uitvoeringsorganisatie blijven waarborgen en voldoen aan de eisen van de Cyberbeveiligingswet.

Gebruik van Artificial Intelligence (AI) als management deskundigheid

Bij de controle van de APPA-voorziening is gebruik gemaakt van de actuariële berekeningen van Idella Visma. Anders dan andere jaren dient er dit jaar ook rekening gehouden te worden met een opslag ten behoeve van de ABP overdracht per januari 2028. Ten aanzien van de ABP waardeoverdracht dient de gemeente een dekkingspercentage over de benodigde stand per 31-12-2025 te rekenen. Landelijk is een dekkingspercentage van 122-123% voorgeschreven. Wij hebben het dekkingspercentage van 123% gebruikt in onze controle en vastgesteld dat de berekende dotatie ten behoeve van het ABP op 1 januari 2028 niet materieel afwijkt. Wat wij echter wel hebben geconstateerd bij de controle is het gebruik van AI op enkele uitgangspunten. Uit navraag bij de ambtelijke organisatie blijkt dat hierbij is gesteund op de kennis en output van AI en niet op kennis en kunde vanuit het management. Alhoewel AI veel informatie kan ontsluiten is het nog geen betrouwbare bron. Output vanuit Artificial Intelligence dient nog steeds getoetst te worden op betrouwbaarheid. Wij dagen de gemeente dan ook uit om in de toekomst de schattingen en veronderstellingen welke tot stand komen met AI te toetsen op betrouwbaarheid.

Eshuis

Bijlagen

Bijlage 1a: Niet-gecorrigeerde controleverschillen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van niet-gecorrigeerde controleverschillen boven de rapportagedrempel van € 50.000.

Niet-gecorrigeerde controleverschillen	Jaarrekeningpost	Resultatenrekening		Balans	
		Debet	Credit	Debet	Credit
Geen niet gecorrigeerde controleverschillen					

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Bijlage 1b: Onzekerheden in de controle

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van onzekerheden in de controle boven de rapportagedrempel van € 50.000.

Onzekerheden	Jaarrekeningpost	Resultatenrekening		Balans	
		Debet	Credit	Debet	Credit
Wij hebben ten aanzien van de vastgestelde subsidies in 2025 over 2024 een aantal onzekerheden als gevolg van niet goedkeurende controleverklaringen bij de subsidieverantwoordingen. Als gevolg van niet goedkeurende controleverklaringen hebben wij geen voldoende zekerheid rondom de prestatielevering van deze subsidieverstrekkingen. Lasten zijn echter verantwoord in 2024 bij moment van verstrekken.	Subsidieverstrekkingen	1.710.000*			

* Deze lasten zijn hoofdzakelijk opgenomen in jaarrekening 2024 (bij de verstrekking), maar zijn definitief vastgesteld in 2025.

Bijlage 1c: In de controle opgenomen aanpassingen

De onderstaande tabel bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde afwijkingen boven de rapportagedrempel van € 50.000.

Gecorrigeerde controleverschillen	Onderwerp	Overzicht van baten en lasten		Balans	
		Debet	Credit	Debet	Credit
Presentatieverschil SiSa J9 – Bijstellen indicator 9	618.000				
Presentatie verschil SiSa J9 – Bijstellen indicator 10	1.900.000				

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Bijlage 1d: In de controle opgenomen aanpassingen rechtmatigheidsverantwoording

De onderstaande tabel bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde afwijkingen boven de rapportagedrempel van € 50.000.

Gecorrigeerde controleverschillen	Criterium	Rechtmatigheidsverantwoording
		Bruto
Niet van toepassing		

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Bijlage 1e: Tekortkomingen in de toelichtingen

Onze controlestandaarden vereisen dat wij afwijkingen van materieel belang in de toelichting signaleren om de gemeenteraad in staat te stellen een inschatting te maken van de gevolgen daarvan voor de jaarrekening. De tabel hierna bevat een weergave van díe onderwerpen uit de toelichting waarvan wij denken dat de gemeenteraad deze nader dient te beoordelen.

Aard van de gecorrigeerde controleverschillen	Getrouwheid
Niet van toepassing	N.v.t.

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Bijlage 1f: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt in een tabel aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Bevindingen controle SiSa-bijlage		Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting fout/onzekerheid
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp			
BZK C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire			
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid			
OCW D1	Regionale meld- en coördinatiecentra voortijdig schoolverlaten			
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)			
OCW D11	Regeling specifieke uitkering extra financiële middelen RMC-functie			
OCW D12	Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2021–2025			
OCW D12A	Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2021–2025			
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen			
OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen			
IenW23 E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai			
IenW E111	Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden			
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)			
IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023			
IenW E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): **Goedkeurend**

Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: **Goedkeurend**

Inleiding
Inhoudsopgave
Samenvatting
Bevindingen
Rechtmatigheid
Financiële positie
Organisatie
IT-audit
Overig
Bijlagen

Bijlage 1f: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt in een tabel aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Bevindingen controle SiSa-bijlage		Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting fout/onzekerheid
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet – gemeentedeel 2025			
SZW G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) – gemeentedeel 2025			
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025			
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025			
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gemeentedeel 2025			
SZW G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente 2025			
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025			
VWS H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken			
VWS H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning			
VWS H30	Specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026			
VWS H35B	Specifieke uitkering IZA 2023 - 2026			
VRO J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls			
VRO J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen			
VRO J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen			
VRO J17	Realisatiestimulans			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): **Goedkeurend**

Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: **Goedkeurend**

Bijlage 1f: Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt in een tabel aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Bevindingen controle SiSa-bijlage		Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting fout/onzekerheid
VRO J55	Aanpak energiearmoede			
VRO J56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen			
VRO J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties			
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid			
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne			
AenM M30	Specifieke uitkering wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen			

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): **Goedkeurend**

Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: **Goedkeurend**

Bijlage 2: Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Harderwijk

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)” en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Eshuis ingebed.

Ons zijn geen relaties bekend tussen Eshuis Registeraccountants B.V. en haar zuster- en of dochterondernemingen en de gemeente, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Stelsel van waarborgen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Eshuis beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico’s ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij Eshuis.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze partners en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.